

لـيـبـانـان
LIPANAN
JOURNAL ARMÉNIEN
Directeur Responsable
J. ADJEMIAN
Պատասխանատու Տնօրեն
Ժ. ԱՃԵՄԻԱՆ

LIPANAN

Հասցե: **Red. Journal LIPANAN Place des Canons Beyrouth**
Թղթակցութիւններ ուղղել պատասխանատու Տնօրենին

ԵՐԵՎԱՆԻ
23
ՄԱՐՏ 1926

ԲԱՅԵԳԻՆ ՏՐԿ:	4800.
Տեղական	300 150 Մ. Դ.
Սուրբա	350 175
Արտասահմ.	100 50 Ֆր.
Ամերիկա	6 3 Տոլ.

ԳԻՐԱՄԱՐԿԱԿԱՆ ԺՆԱՊԱՐԿՆԵՐ ԵՏ ԶԵՆ ՎԵՐԱԳՐԱՆԻՐ
ԱՆԿԱՆ ԶԱՅԱԹԵՐԹ Աւստրալիացիներ պատասխանատու ԵՆԻԻԵՆԳ ստորագրութեանց
Բ. ՏԱՐԻ ԹԻԻ 180 **ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ** **ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԳԵ: ՈՒՐ. ՕՐԵՐԸ:**

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԷՋԵՐ

ՆԵՐԿԱՅ ԹՈՒՐԲԻՈՅ ՆԵՐՔԻՆ Վ Ի Ճ Ա Վ Ը

Սուրբաներու բանապետական հե-
տաքի կողմէն իրենց շնորհակալութեան
համար արդի Թուրքիոյ վարչապետը Կը
նմանի կամ դադարեցնուի և ըմբռ-
նուի իր անհատական պատկերացումն
է փրանալ. մեծ յեղափոխութեան ըն-
թացքին ճնշող ազդեցութեան (ja-
cobin) քաղաքական տղանդին,
Ներկայ թուրքիոյ ղեկավարները ըստ
իրենց հասկացողութեան քաղաքական և
անպէս նկատուած կրօնական հիմար-
կութեանց եւ հնազարեան հաստատու-
թեանց հիմը խախտեցին բնականօրէն
օրինական տեղումներով:
Ի դէպքին զոհաբերութեանց լաւ-
գործութեամբ վերածնունդի գործը յառա-
ջացնելով բարեկամութեան ցայտուն հան-
գումանքի պատկերը ցոյցանող Բէժա-
լական կառավարութիւնը խոստ
լամբ յաղորդութեանց և յաղթանակնե-
րու զենքի իր հասած է:
Յունաստանի դէմ տարած լաղթանա-
կը պատճառ եղած որ նոր վարչապետ
մը հաստատուել, օժտուած նոր օրին-
գրական կանոններով:
Այսպէս հիացուց, անպայման յեղա-
շարժումներ կատարեց, ինչպէս Սուր-
բաներու, խալիֆայութեան ջնջումը,
մետրէքներու, մետրոններու փոխումը,
կրօնական իշխանութեան և պետու-
թեան անկախումը, գլխաւոր գործա-
ծութիւնը, եւ այլն:
Բէժալիոյ սիրապետութեան գերա-
կշատութիւնն աւելցնելով նպատակին
հայաց ինչքերու թաւանը, լքելով զոյ-
գրու բախումը փոքրամասնութեանց
իրաւունքներու անհարգումը, յրաշ-
կան ապրաքարութեան զսպումը, միա-
ժամանակ հակադրող և զինքին հեղող
յառաջդիմութիւնը հանրապետական կու-
սակցութեան (իմա իթթիֆաւտ եւ Բէ-
րազդը) կողմնակցութեամբ:
Այս ամէնքը գործադրուեցան բանու-
թեան ամենատեսակի միջոցներով. կո-
խաղան, բանտարկութիւն, հալածանք
զեղ կը շարունակուին իթթիֆական-
ները կը յայտարարեն թէ կազմա-
լուծուած եւ քաղաքական քննութիւն
զգուշացնելով ալ հրամարած են, բայց
զազմանարար ապստամբութեան խմ-
բուներ կը շարունակեն եւ անդադար
խրաւովներու նոր օգակներ կը հիւսեն:
Անկախութեան դատարանը, որ արդէն
շատոնց իր գործերը լրացուած պէտք
էր ըլլալ, դեռ կը շարունակէ և պիտի
շարունակէ իր գահիճի գերը, որքան
որ կառավարութեան գէժ այս տեսակ
շարժումներ անգուշակ և համարձակ կեր-
պով թաւալուներ կատարեն:
Ոչ կախաղան, ոչ բանտարկութիւն
և ոչ հալածանք ի գործ են մտնելու
ապստամբութեան կողմը, որքան շար-
տանքան աւելի մեծ գործութիւն եւ
վերջապէս արդի ընդլայնում: Եւ իրա-
ւամբ իմաստուն ըսած է. «Հալածու-
մը տարածուած է»:
Եղբարեք, Կեանքիս, Սպարի և Ա-
նաստուղի ալ եւ ալ շրջականներու
մէջ այնքան մեծ համեմատութեամբ
շարժումը գիտին շահեցաւ որ կառա-
ւարութիւնը ստիպուեցաւ մէկ անգամ
հազար հոգի ձերբակալել, բայց մասնա-
կի 15-20 հոգիներ տեսական ձերբա-

կալութիւններէ, որոնց յաջորդած են
կախաղան, տաժանակիր աշխատու-
թիւնք եւ թիպարտութիւնք:
Կախաղան հանուած Եֆէ Եֆէմ-
էտախին որդի Յախի եւ եղբորոր
դին Յէյրի պէյերը իրենց բազմաթիւ
տարանականներով Մարտինի շրջանին
մէջ ապստամբութեան գործը կը յա-
ռաջացնեն եւ երկիրը կ'ապստամբեն:
Անցեալ օր իզմիրի շրջանէն Խաթիպ
և Վաֆիկ Հաթան էֆէ համարձակութիւն
ունեցած է քարոզելու թէ զինտրիով
համար մանել տարօրին է եւ պէտք է
խալիֆային հպատակել, ապա թէ ոչ
նամազը ընդունելի և օրինաւոր չի
կրնար ըլլալ. առոր համար ձերբակալ-
ուած և դատաւանդի ենթարկուած է:
Նորաձեւութիւնը քաջ մը եւ յառաջ
տանելով կառավարութիւնը հրամայած
է որ փոխանակ արաբներէն, թուրք-
ներէն լեզուով նամազ կատարուի:
Այսքան կրճատումի և հակադի-
արդիւնք ըլլալով ամբողջ թուրքիոյ
մէջ շատ քան է ըստ Պոսական վիճակ-
գրութեան 600 իմամ, խաթիպ և 477
վախի միայն: Պատուական մաքրագոր-
ծում:
Ազգայնամար զգացումներ այն տառի-
ման գրգռուած են որ հասարակ տար
հաստատութիւնք. ի տես յարուցուած
անակնկալ եւ բազմաթիւ դժուարու-
թեանց տակաւ առ տակաւ իրենց գոր-
ծունէութիւնները կը դադարեցնեն եւ
հրապարակեն կը քաշուին: Իր բեղ-
աւոր անցնելով և օգտակարու-
թեամբ ամէնուս ծառայելով «Պան
Մարշէ» ֆրանսական հաստատութիւնը
ալ եւ իր գրասենականները փակած եւ
Պոսէն հեռացած է:
Երբեմնի բարդաւած և հառաքար
Այսքան նախնադէպ արտա մայրի և ամուլ
վիճակ մը կը պատկերացնէ. հոն գը-
ծանութիւնք լծացած, արդաաբերու-
թիւն և առեւտրական կեանք չընթէ
զարդած են:
Սուրբանական տիրապետութեան ըն-
թացքին աշխարհիս հիացում արթող,
իւ աշխարհագրական չնաշխարհիկ դի-
քով և առեւտրական գերակիւս տա-
ւելութիւններով անուս հանող Կ.
Պոլսը այսօր կենսունակութենէ զուրկ,
հասարակ քաղաքներու կարգին ա-
ցած է. մէկ միլիոնից աւել Օսման-
եան փառապանծ կայսրութեան ստա-
նը ունի հիմա միայն հազար 600,000
բնակչութիւն:
Թուրքիոյ ար. տարեկան 7,000 վա-
կոն շաքար կ'ըսպառէ. հազար տարու օր
բաւելու չափ 250 վակոն շաքար ունի:
Շաքարի, հէլիւլի, լոքուսի գործարան-
ները շաքարի չգործութեան պատճառաւ
գործերը դադարեցուցած են:
Շաքարի տաքանային վրայ աւելցնելով
նաեւ քարիւղի և պէնզինի չգործութիւնը
որուն հետեանք Պոլսոյ բնակչութիւնը
մթութեան մէջ կանգնէ իր գիշերները:
Բարոյական վիճակը, եթէ ուսումնա-
որենք, պիտի տեսնենք թէ թուրք
հաղթանակը երբեմնի գէթ բռնադու-
րիկ համեմատութիւնը հիմա՝ ալ իր՝

ՓԱՔԻՐ ԹԱՅՐԱ ՊԵՅԻ ԲՈՎ

Տեսած էի բեմի վրայ Թաքի Թա-
րա պէյը, որ իր արեան շրջանը և իր
որտին զարկը բոս կամ կը ճեպկը
կամ կը դանդաղացնէր: Տեսած էի նը-
շանաւոր Պաքիը որ իր մկանունքնե-
րուն ուղղած հրամանով իր արեան
հոսումը կ'արգիլէր եւ իր վերքերը
կ'ապրացնէր: Եւ ըսած էի. հաւա իշ-
խանը որուն համար փխտափան ըսած
է. թէ՛ աշխարհիս ամենամեծ իշխանն
է, իր անձին իշխողը:
Եւ ես ինձ հարց կ'աւայտի շատ ան-
գամ, երբ Պաքիին պատմութիւնը կը
լսէի, թէ՛ ես օր նոյն արեւնէն ունէի
և մկանունքէն, ինչու չէի կրնար իշ-
խել անոնց:
Այդ «Ինչու»-ն էր ակա օր առաւոտ
մը զացի դնել Թաքիին առջև:
Թարթա դուռը բացող երիտասարդին
կը ներկայացնէ, վարկեանք մը դէմ
կը դրոշմէ Պաքիը, իր մեղանքովի ա-
նուշիկ ժպիտը երեսին, օր զիս կ'ա-
ռաջնորդէ իր դահլիճը:
Ամէն ինչ Պաքիին սենեակին մէջ,
խորհուրդ մը կը ներշնչէ ամէն այցե-
լուին. սկսած անոր դեղնափայլ ազօտ
լոյսէն մինչև անոր արեւելեան գորգե-
րը. խորհրդաւորութիւն մը գրեթէ բո-
լոր առեւտրական վրայ, օրոնք այն-
քան բազմաթիւ են և օրոնք միւլ խնդ-
ուած են անոր սեղանները, ափսոս,
պատերը Գաւէ լրագիրներու ղեկը
կրնայի գրած համարել այդ խորհրդա-
ւորութեան, բայց անոնց մէջ ևս մը-
տած է խորհուրդ. Պաքիին պա-
կիրին և անոր խորհուրդով ի պա-
կիրին հետ: Ո, Թարթը կը դալձէմ
կ'ապրիլէլ օրհարանին պատմութիւնը
կը ցօտի աչքիս Պաքիին պատկերին
հետ. անձեռք օրհարած մը օր, Պա-
քիին վրայ գործուած յարձակումի
զէպոյրը, պատմական կը դառնայ
յանկարծ:
— Մի գուցէ իր խառնութիւն րէքում
ընելու համար սրճարանաւոր տարաւ
ըլլայ ձեր վրայ կատարուած յարձա-
կումը—կը հարցնէմ Պաքիին:
— Ուրիշներ ալ այդ կարծիքը ու-
նին—կը պատասխանէ Պաքիը քածի-
ծաղով մը:
Իմ մտածեկեամբ սակայն իմ «Ին-
չու»-ն է:
Ինչու եւ և ուրիշները, Պաքիին
զատ ամէնք չէին կրնար հրամայել
մեր արեան շրջանին և ուրիշ զարկին:
Եւ Պաքիին կը յայտնէմ այդ «Ին-
չու»-ն:
Ու խորհուրդներէ մաքրը կ'սկսի գի-
տութեան լեզուով բացատրել:
մայքը կ'օրոնցուցած, ապստամբան
օրաւ ըմբռնումներէ տարուած դեռա-
տի, մանկամարդ կիները բոլորովին
այլափոխուած, ապակեանք և վատթա-
րացած կեանք մը կ'ապրին: Նոյնիսկ
Անաստուղի շատ մը շրջաններուն մէջ,
անբարոյական կիներու զոյթութիւնը
մեղմորդի բարոյական մթնոլորտը ըզ-
գալի կերպով ապակեանք է:
Ահա այն է ներկայ Թուրքիոյ ներ-
քին վիճակի պատկերացումը:
Հիւրաբ, Ե. ՇԵՇՄԱՆԱՆ

— Երբ մէկը հաստատ կամք ունի
օրգիւրու բան մը, որ անկարելիութեան
սահմանին մէջ չի, շարունակական վար-
ժութիւններով և յարատեւ փորձերով
ամէն օր վտանգութեան նոր ուժ մը
կրնայ աւելցնել իր մէջը: Այդ ուժը
ժամանակի ընթացքին զարգացաւ կը
հասնի իր առեւտրաւոր չափին: Իմ կա-
րողութիւնս ուրիշ բան չէ ուրեմն, եթէ
այ իմ մէջ զիջուած այդ ինքնավստա-
հաւթեան և հաւատքի այն բարձրացած
քանակը որ ինձ ընել կուտայ այն բա-
նէրը, օրոնք ճիշդ է թէ սովորական
չեն, բայց բնութեան օրէնքներուն ալ
հակառակ չեն՝ և կը պատշաճին անոնց:
Օրինակ, վարժութիւններու ու ուժ-
վը ես կը պնդեմ որ երկններս ու ա-
րեւնս կը դատապարտուի միայն իր
եղած անդը: Նոյն կարողութեան բա-
լորովին հակառակ մէկ աղքատութեամբ
արեան շրջան կ'արագացնէմ Այս եր-
կու ներակայ յաւակութիւններու շնոր-
հիւ մէկ կողմէն թոյլ չեմ տար որ վեր-
ջերէս արեւնը հոգի, իսկ միւս կողմէ
կը ստիպեմ մկանունքներս որպէսզի
արագութեամբ մը կառարեն իրենց շը-
պրացնող պարտականութիւնը:
— Կարելի է քիչ մը աւելի գիտե-
կան կիւք վրայ գնել այդ արտադրող
կարողութեան բացատրութիւնը:
Հարկաւ, եւ անաւտար բացատրու-
թիւնը: Անմիջապէս օր արեւնը կը հա-
ւաքուի վերքին բերանը, շուտով կ'ը-
կըսիմ անոր շրջանը արագացնել և իր
օպիացնող ուժը կրկնապատկել: Արեւ
նիս անսովոր օրոք շրջանը թոյլ չի
տար որ սովորական ներքուստը անդի
ունենան, զուք տեսած էք թէ ինչպէս
ինքզինքս կը ծածկեմ գործիքներով:
որոնք նախապէս մաքրուած կամ ա-
րուած չեն: Բայց չըլլայ թէ ուղէք
փորձել:
(Շարունակելի) (Ա)

ՓՐԱՆ ՍԱՅԻ ԶԱՅՈՑ

ՕԺԱՆԻԱՎԻԹԻԻՆԸ 40 ԿԻՆ

Բէժա Օստոյի զաղթականները 3341
ֆրանք առին յոգուտ Երեւանի հեղե-
ղէն ֆիստուղներուն:
Պ. Տ. զԶամէրթէն 20000 Պէլիական
ֆր. Նոր Եւրոպիկա գիւղին համա 9
Պ. Մաթեան 7000 ֆր. նոյն գի-
ղին համար:
Պ. Դաւիթ Մարեան 100,000 պէլի-
ական ֆր. Երեւանի մէջ զաղթական-
ներուն տուն մը շինելու համար:
Պաղագեան Արաղանի միջոցու երեք
մանրացոյց՝ Համալսարանի համար:
Էնֆիլէնեան գործարան 5000 պէլ-
ական ֆր. Կարմիր Խաչի համար:
Թուանիայէն 40 000 լէվ, Կարմիր
Խաչի համար:
Պ. Զատիկ Խանդատեան պատա-
տած է 80 հաւ «Խալ. ողիթիֆ» պատ-
ւիրակութեան բերած նիւթերէն, յոն-
ձըն տաւ է, օրպէս նուէր Հայաստանի
հրատարակ տնտեսական եւ քաղաքա-
կան շնոր թիւար օր կ'արժէ առեւա-
զըն 125,000 ֆր. գրութեամբ մը պատ-
ւիրակութեան հաղորդած է որ Հայաս-
տանի կը ետ օկէ իր ամբողջ քարտե-
ներու հաւաքածոն որ կարելի է գն-
հատել 3—4 միլիոն ֆրանք:
«Երեւան»-էր Տիկեանց վարչութիւնը

Թիւնը յաճախ ասած է իր տրամադրութեան տակ եղած դատարէն 18,000 տուր յատկացնել Հայաստան գիւղական դպրոցներ շինելու համար: Երանութեան պիտի ձեռնարկուի յառաջիկայ Մայիսին:

Պ. Երուսեմ Եփրեմեանի թողած գումարէն Բարեգործականը 400 սթերլին Արագածի ստորադր Սասունցիներու համար դպրոց մը շինելու համար է 40-50 սթերլին: Կարեւոր պարգեւատրութիւն է:

Վերջնական համաձայնութիւն կայացուցած է Մարկոսեան կաթողիկոսը Բարեգործական հետ Պ. Երեմեանի հետ խօսուած համաձայնութեան հիման վրայ Երեմեանի մէջ կառուցանելու արհեստագիտական դպրոց մը, որուն պահպանման համար Մարկոսեան կաթողի գումարներէն կ'ստացուի տարեկան 800 — 1000 սթերլին:

Բարեգործականը նոր գործարար մը 204ի զլխաւոր վարչութեան հսկողութեան յանձնած է համաձայն Պ. Երեմեանի հետ կայացած համաձայնութեան 350 որոշումը համար որոշումը մը կառուցանելու հոգը, որուն կառուցման ծախքը յանձն ասած է Պ. Պողոս Նուպար, իսկ պահպանման ծախքը Բարեգործականը:

Բարեգործականը և Հայ Տիկնաւից Միութիւնը և Ֆրանսայի 204ը որոշ համաձայնութեամբ որոշած են կառուցանել երկու տուն ընտանիք կազմելու հոգը որոշումը համար Բարեգործականը և Տիկնաւից Միութիւնը 50,000-ական ֆրանք յատկացուցած են այս նպատակին:

Պ. Պողոս Եփրեմեան յանձն ասած է Հայաստանի գիւղերէն մէկուն մէջ կառուցանել երկու գիւղական տիպար տուն:

« ՏՕՂՈՒ ԵՕԼ » ԵՒ ՀԱՅԵՐԸ

Իր այժմեակագրութեան եւ օգնականութեան համար, « Ս. Մամուլ »-ին կ'արտասանենք Հայկա հրատարակչութիւնը « ՏՕՂՈՒ ԵՕԼ » քիթի քաղ. ձեւով Գաւրի պէյի մէկ յօդուածը:

Յօդուածը ծայր ծայր լաւ պատասխան մըն է ամեն անոց՝ որոնք խմբածեցին ու կը խմբեն դեռ հայերու ներկայութիւնը Սուրբոյ մէջ:

ՀԱՅԵՐԸ ՍՈՒՐԻՈՅ ՄԷՋ

Հայերը՝ որ ի ինչ տարիներ կատարեալ արժանիքներ և ընդունակութեանց տիրացած են՝ Թուրքիայէն դուրս ելած եւ աշխարհի զանազան կողմերը ցրուած են, և մասամբ Սուրբոյ մէջ տեղաւորուած, իբրեւ հետեւած այն անվերջ շարքի մէջ, որոնք մարդկութեան պատմութեան մէջ կարմիր գիծ մը կը կազմեն:

Հայերը Սուրբոյ մէջ տեղաւորող շարժումներու և գործունէութեան շարքին զլխաւոր աղբակներէն եղած են Սուրբոյ սերմանալու թուրքիոյ, Սուրբոյ տեղաւորութեան, անանդութեան և սպանդի տեսակէտով յարձարողութեան պայմաններու տիրացած, միանգամայն Սուրբոյ մարդու և մարդկային գործունէութեան կարօտ միջավայր մը եղած ըլլալը:

Արդարեւ ընդհանուր պատերազմի ընթացքին, արաբներն ալ, գտնուելով ճնշուած և հարստահարութեան ենթարկուող օսմանեան աղբակ մէջ, արաբներու և հայերու միջեւ տառապանքներ եղարարեցութիւն մը յառաջ եկած էր: Երբ խումար խումար հայ գաղթականներ թողուէին անտառի անտառ ամառներուն մէջ անդին քունգազունդ արաբ տարագիրները կը ջաշուէին Անտառներու հետաւոր վայրերը կամ հոգի կուտային շէմալ փաշայի դռներէն:

Ահա, այսպիսի նիւթակաւ և բարձրական պատճառներու ազդեցութեամբ, Սուրբոյ եկող հայեր իրենք զիրենք օտար չեն տեսած այս երկրաւոր մէջ և առաջին օրէն լծուած են գործունէութեան:

Հայերու համար յայտնաբերական

պայմաններու ներքեւ տեղի ունեցող տարագրութիւնը Սուրբոյ համար յառաջ եկած է օգտուելու արժանի կացութիւն մը: Սուրբոյ նոր կենտրոնականութիւն մը ձեռք բերած է հազարաւոր մարդոցով՝ որոնք ըստին ալ արհեստի և գործարար տէր են:

Այս փախստականներու զանգուածին միակ շանքն է ապրիլ, չմեռնիլ, ճակատի ճարտնքով ապրուած ապահովել: Հարստութիւն դիպելով փախստականութեան հետ և եղող այս փախստականներու տեսքով թիւներն ոչ մէկ երկրի համար միանաբար չէ, ամէն կերպով օգտաբեր պարագայ մըն է: Ասանց ամառներէն, չնուրբիւն և աշխատանքներէն կը բերեն այն երկրին, ուր կը գտնուին: Ինչէն որ, ամէն դասուարհեանք տէր եղող այս հայերու ժամանակէն յետոյ սկսած է աշխատանքը ամառ, և ի մասնաւորի աւելի փառքով, աւելի նոր գործեր արտադրուած են մեր երկրին մէջ:

Աշխատանքի և ժողովրդավար պաշտօնները ամէն տեղ օգտակար կը համարուին: Ասոր համար կարգ մը կարճատեւներու կողմէ հայերու Սուրբոյ մէջ ներկայութեան միանալու նկատուիլը, մտային ամենամեծ օխալ է, անտեսադիտական կանոններուն հակառակ է, ընկերակցութեան գիտութեան հետ անհաշտ է: Մանաւանդ, ոչ թէ ափ մը հայ գաղթականները, նոյնիսկ այսօրուան ընդհանուր ընկերութեան ետպատիկը, քառապատիկը ամփոփելու ի դուրս եւ զոգ է ժամանակին տուալ միջոց մարդապիտանող այս հողերուն իրապէս օգտուելուն համար, հայերուն Սուրբոյ դալը Սուրբոյները իբրեւ մեծագոյն բարիք գիտեն: Բաժնէն մինչեւ Նեմուր օտմանները բոլորովին պարագայ անպատեղող այս հողամասեր մէջ օգտուած յառաջ կուգայ, յառաջդիմութիւն կ'ըլլայ և երկրակալութիւն և մեծութիւն երեւան կուգայ, սիւրբ մարդկային բազմութիւնով Այլապէս, անմարդարանակ վայրերու մէջ նոյնիսկ խոտ չբուսնելուն անպատեղող գոտին ապացոյց է:

Հետեւաբար, երբ օտակ ժողովրդութեան թիւները անհոգեմէն ըլլան Սուրբոյ մէջ հայերու անօգտակարութեան մասին, յառաջ կուգայ ուղիղ երկրի բարգաւաճումն ու զարգացումը չուղեւոր կ'սկսանքութիւնը, ինչ որ պախարակութեան արժանի մը տայնութիւն մըն է, ըստ մեր կարծիքին:

« ՏՕՂՈՒ ԵՕԼ »

ՃԵԼԱԼ ԳԱՏՐԻ

ՀԱՄԱԺՄԱՐՀԱՅԻՆ

ԳՈՐԾԱԶՐԿՈՒԹԻՒՆ

Ամթերտամի միջողգայինը, զանազան երկրներու գործադրութեան մասին վիճակագրական տեղեկութիւններ է հրատարակած վերջերս:

Այսպէս, զանազան երկրներու մէջ գործադրութիւնը հասած է ներկայիս հետեւեալ համեմատութիւններու:—

Պելլիա.— Փախադաձ օգնութեան 136 դրամարկներու տեսակներուն համաձայն 598, 350 տեղափոխութիւն 3305ր բացարձակապէս անգործ են, իսկ 10916ր մասամբ գործադուրկ ճանքմարտաւ:—

Գործադուրկները այս երկրին մէջ կը կազմեն բանուորներու ընդ: թիւին 18,3 տոկոսը, մինչդեռ 1924 Նոյեմբերին այդ համեմատութիւնը 10 տոկոս էր: Պաշտօնական տեսակներու համաձայն, Տանի մարքայի մէջ կը հաշուեն 73,284 գործադուրկ:

Գերմանիա.— Գերմանական արհեստակցական միութիւններու վիճակագրութեան յանդիմ, արհեստակցական միութիւններուն 10,7 տոկոսը բոլորովին գործ չուեն, իսկ 16,6 տոկոսը՝ մասամբ գործադուրկ: Անցեալ տարուայ Գիւլ. 14ն մինչեւ 14ը, օգնութիւն ստացող 678,315ր գործադուրկներու թիւը բարձրացաւ մինչեւ

57 081ր, այսինքն աւելցաւ 1 00ին 57 համեմատութեամբ:

Ֆրանսա.— Գործ փնտաղներու թիւը կը հասնի 11,863ր, որոնցմէ հանրային նպատակ կը տառաւ: 557 գործադուրկ:

Անգլիա.— Գործադուրկներու համար ապահովագրութեան 11 892 000 հոգիէն 11 տոկոսը, այսինքն 1 227,000 հոգին գործադուրկ են:

Նոլանցա.— Աշխատանքի գրասենեակի տեսակներուն վրայ յինչուլ՝ գործ փնտաղներու թիւն 27,425 արհեստաւոր և 25,000 ոչ-արհեստաւոր բանուորներ: Գործադուրկներու փոխադարձ օգնութեան դրամարկներու 248, 012 տեղափոխութիւն 8,3 տոկոսը գործադուրկ են:

Իտալիա.— Մինչեւ Դեկտեմբեր միտր արձանագրութեան 199,694 մարդ որոնք բացարձակապէս անգործ են և 18 000 մարդ՝ մասամբ անգործ:

Ճաբոն.— Պաշտօնական տեղեկութեանց համաձայն, 6 խաչոր ճաբոնական քաղաքներէն, իւրաքանչիւրին մէջ կը գտնուին 30էն 40 հազար գործադուրկ:

Գանատ.— Արհեստակցական միութիւններու վիճակագրութեան համաձայն, իրենց անդամներուն 5,4 տոկոսը գործադուրկ են:

Նորվեգիա.— Մինչեւ Դեկտեմբեր 15ը արձանագրութեան 26,276 հոգի, որոնք բացարձակապէս անգործ են:

Աւստրիա.— Համաձայն պաշտօնական տեղեկութեան, Դեկտեմբերին գործադուրկներուն թիւը 152 053էն բարձրացաւ 216,000ի: Վիեննայի մէջ նպատակ կը տառան 90,000 գործադուրկ միայն:

Լեհաստան.— 1924ին, որոշադուրկ ներքու թիւը այս երկրին մէջ կը հասնէր 160,000ի, իսկ հիմա, 1925 պաշտօնական վիճակագրութեանց համաձայն, երկրին մէջ արձանագրութեան են 261,851 հոգի, որոնք աշխատանք կը փնտան: Շուեդ.— Պատարաստ վիճակագրութիւն ունեցող արհեստակցական միութիւններու համաձայն, իրենց 204,373 տեղափոխութիւն 235,30ը գործադուրկ են:

Ջուիցերիա.— Այս երկրէն յիշեալ տեղեկութիւններ թէ և չեն տալու, բայց և այսպէս չտուածքով աղբիւրներու տեղեկութեանց համաձայն, Ջուիցերիոյ մէջ կը գտնուին 12,219 գործադուրկ:

Գիսալովաիա.— Արձանագրութեան գործադուրկներու թիւը կը հասնի 59, 743ի:

Հունգարիա.— Արհեստակցական միութիւններէն 22,579 անդամ, այսինքն 18,4 տոկոսը անգործ են:

« Արեւ »

« ՆՈՐ փԻՆԻԿ »

Պ. Ն. Նաբալիի բանախօսութեան մասին մեր քերթի մէջ երեւցած գրութիւնը անմեղ մը կողմէ գրուած էր, որուն տեղ տալով միջեղ՝ մեր դիմելու եղանակով, իսկ մը քի՛ « ճոյնուր »-ով կը հրատարակենք այս գրութիւնը, սպասելով յարգելի բանախօսին բացատրութիւններուն ու օտ զոն պիտի մնանք երբ կարեւոր հերքել իրեն վերագրուածներ:

Այսօր բացալայս ու անկողմակալ դիմել մը կ'ըլլի հոգեկեղծ « Լիբանան »-ի կողմէ կատարուած « մասնաբաժին »: Ձեր այդ ընթացքը ինչ բանի վերաբերելու է հիմա: Սիւս՝ հաշտեցուածք քի չէ ան ինչ ելի շարմանութիւն ձեր կողմէ: Ընթերթիւն ձեզի կը բողովուր պարտենք... Խմբագրութեան վրայ ձեր... յարձակումը, ոչ մէկ աղաւաղում, ոչ մէկ չմեղում ունի, այլ անիկա ուղղուած պիտի ելլար մի միայն յօդուածաւրդի:

Այդպէս դժուար է հասկնալ քի՛ ձեր կողմէն « մասնաբաժին » չմեղումը: Որովհետեւ պատմութեան փոխարէն, քերթի քի չէ յօդուածագիր, որուն ստորագրութիւնը անմիջապէս կը յաշտեցուր իր այդ անաղաւաղութեան: Իսկ օտ օտ կ'ընայի զմեզ մեղադրել այդ տեղի յօդուած մը մեր

սիւեակներուն մէջ ընդունած ըլլալուն համար: Այդ ալ մեր գիտելիքն է: մեծ յարգելով անկախ հայաբերի մեր կուրսը, ընդունեցանք զայն մեր սիւեակներուն մէջ: ինչպէս որ պատահաւ էր:

Ընդունելու մասին Պ. բանախօսին հերքումները, երբ գրած ըլլաւ, ան ինչպէս որ հրաւիրած ալ էր զինքն այդպէս ընելու: ու այս կէտ օտ բացալայս-օրէն ճշտուած էր յօդուածին օտ խմբութեան կողմէ: Գրուած ծանօթութեամբ: հասկնողին օտ բաւեա:

ՀԱՅԿ ԿԵԱՆՔ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՈՐՔԱՆ ԱՋԱԾ Է

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲՆԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Ամբողջ Հայաստանի մէջ, 1925ը ընթացքին ծնած են 41,357 հոգի, որոնց 24558ը աղայ՝ և 19799ը աղջիկ: Մահած են 13455 հոգի, որոնց 7037 աղ 6418ը կին: Ամուսնացած են 8198, ամուսնաւորուած 608 զոյգ:

Այսպէսով, 1925ին Հայաստանի աղ-գաղութիւնը աճեր է՝ 27902 հոգի, որ կը կազմէ 100ին 2,8:

ՆՈՐ ՎԱՐԿ ՄԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

Ն. Միութեան ելման ժող. կուսակցութիւնը 1925—26ի համար Անգլիոյ վիճակագրութեան շտաբի տեղեկութիւններու պարագայում ընկերութիւններու յառկանութեանց մէջ միջինը րոպէս: Այդ գումարին իստու տոկոս ալ պէտք է աւելցուի Համապատասխան կողմէ: Այդ 1.500,000 րոպէսէն 700 000ը պիտի յատկացուի Հայաստանի:

ԻՋԵՒԱՆԻ ԶՐԱԵԼԵԿՏՐԱԿԱՑԱՆԸ

Ելեկտրալայանի ջրանցքը շուրջ վերջ երկարութեամբ արդէն փութուած է Կալաքանի ինքն պատահաւ ըլլալով, արդէն ձեռնարկուած է շինել կառուցման: Միեւնեանց Մոսկուայէն պիտի բերուին: Սկզբնական օրացմին կալաքանը պիտի արտադրէ 500 ձիւ ուժ, եթէ 2500 եւ լոյս պիտի տայ 16 օրակա գիւղերու:

ԳԱՂՈՒԹԱՅԱՑ

ԵՐՈՒՍԱՆԵՄԻ ՎԱՆՔԻՆ ՊԱՐՏԵՐ

Մասնաւոր տեղեկութիւններէ կ'իմանանք թէ Սուրբ Եփրեմայ վանքին 80,000 ոսկի պարտք միաբանութիւնը յաշտուած է իջեցնել 40,000ի:

Յունաց պատրիարքարանը որ 6 ամս պարտք մը ներքեւ կը գրանուի՝ չկրնալով վճարումներ ընել երթարկուած է անգլ. ֆոքրօլին որ կիրարկող պատճեններու համար Պատրիարքարանը պարտաւորուած է խօսք ծախք մը ընել կը գրէ « Ապագայ »:

ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ ՈՐՔԱՆՈՑԸ

Կիպրոսէն կը հաղորդեն թէ, զաստիստութիւնները սկսած են Միեւնեան օրացման մէջ: Բացի Սուրբայէն եկած որբերէն, 17 որբեր ալ Կիպրոսէն ժամանած են: Ասոնք մեծ մասով: Լօրս Մէլքըրս Ֆրանսի որբերէն են:

Միեւնե ճիւղանցողին շինութիւնը, առժամեայ դուրմանաւուն մը կազմակերպուած է, Տիւր. Ս. Կարապետեանի վարչութեան օտ յորանցը ունի մասն կօշկակաւաւուն և ընդարձակ ագարակ մը: Չափանա որբեր պիտի աշխատին այս ճիւղերուն մէջ:

ՀԱՅ ՔԱՔԻՐԸ ԵՒ ՀԱՅ

ԲԱՐԵՆՊԱՏԱԿ ՀԻՄՆԱԿՆԵՐԸ

Գրիգոր Թանգար պէյի կողմէ, նախ քան Ամերիկա մեկնելը, Փետ. 15ին տուած է վերջին ներկայացում մը Թեոֆանէօյի (որ 5000 նստարան ունի) ի նպատակ ազգային հետեւեալ բարեկարգութեան հիմնադրութեան պատճառով:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ա. Կաթողիկոսական պաշտօնականութեան հիմնարկութիւններ. Բ. Հայաստանի Կ. Սաչի: Գ. Հայաստանի Օգնութ. Կոմիտէ (Բաւրիզի ՀՕԿ): Դ. Տիկ. Միութիւն Բարիքի: Ե. Աղիւստախմամ ընկերութիւն Բարիքի:

ԶԻՆՈՒՈՐ ԱՌՆՈՒԱՐՈՐԵՐԸ ԱՐՁԱԿՈՒԱՐ ԵՆ

Սեւեղի հայ ուրբեան գիւնուորացիութեան խնդիրը գրեթէ կարգադրուած է: Նախապէս գիւնուոր ստանուած ուրբերը ազատ արձակուած են: Կը մնան միայն երկու հոգի, որոնց ուրբ լիւալը Գալաթիայի Ամերիկեան ուրբանոցի-ուրբեան արձակուած են—սեփեմբերեան ըստուգուելէ վերջ, անոնք անոնք ալ պիտի արձակուին:

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՀԵՅԵՐԸ ԵՆ

Երկրի ՕԳԱՅԻՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ Նոր Յունաստանի Կեդր. վարչութիւնը պատշտական յայտարարութեամբ մը կը դիմէ իր քաղաքին մէջ գտնուող հայութեան որպէսզի իրենք ալ իրենց կարողութեամբ մասնակցին հեղինակաւորութեան կողմէ ժողովուրդին ռազմական կոչին, «Հայրենիքի Օղակին» Պատշտականութեան Բարձր Գործին» համար:

Պատշտական կը վերջացնէ, «Աւստի կոչ կ'ընենք հայ զաւուրի բոլոր դասերուն, քաղաքի աշխատողներուն, որ կոչուած են մեր ժողովուրդին բազմազան հասակներէն յափառելու ըստ իրենց:

ՏԵՂ. ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔ ՊԵՐՈՒԹԻ ԼԱՅ ԿԱՐԴԻՆ ԽԱՅԻՆ

Թարթար 1777թ. թիւին մէջ հրատարակուած էր զրուծելու մը, որ մասնաւոր կ'ընէր տեղւոյն Կարմիր խաչին մէջ գործուած շատ ցաւալի ու անհարկի հրատարակուած ըլլալով մէկտեղ վերադառնալու յոյժաւոր, վերադառնալու իրենց թիւ-թիւ կողմէ գրուած ծանօթութեամբ մը, խնդրել որ փութով լայն լուսաբանութիւն տրուի այս խնդրին վրայ, հանդարտեցնելու համար հանրապետութեան միջոցը:

Ծորի մ'է է լուսաբանութիւնը շարունակուած ձեռք կողմէն, հակառակ ատոր՝ մենք նորէն պիտի օգտանանք քանի մը որ ալ, յուսալով միշտ որ ուրախութիւնը պիտի օգնենանք կարենալ ընդունելու և հրատարակելու ձեռք հերթաւորելու, և մինչև ուրբեան որ չպիտի հրատարակութեան տանք և է նոր քաղաքի ու գործիւն այդ նիւթին շուրջ:

Գայթակգութիւնը մեծ է մտքերու մէջ, մեծագոյն պիտի ըլլայ անշուշտ արտասահմանի մէջ, Կ. Սաչի տեղւոյն մասնաւոր կը շատ խառն, շատ աշխատող անհարկութեան մը տակ կը գտնուի, անոր հետեւանք մեր աղքատները, որքանք ու աշխատող պիտի կրեն զրկուելով թիւքս արտասահմանի Կ. Սաչի նպատակներէն: Յանուն ազգային շահերու, յանուն մաքուր անաղարտ պատիւի, յանուն մեր արարածող ընդհանրական թշուառներու կենսական շահերուն, պէտք է շարքի տեղւոյն Հ. Կ. Սաչի պէտք է լուսաբանել, պէտք է հերքել այդ արտասահմանութիւնը՝ եթէ տուէ. ինչ որ կը մաղթենք սրտանց:

ԶՆԳՈՒՇԻ ՀԱՅՐ. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ

Մարտ 21 կիրակի երեկոյան Պրն. Սարգիս Աղիւստախմանի բնակարանին մէջ տեղի ունեցաւ Զնգուշի Հայր. Միութեան Հիմն. Ժողովը: Հին վարչութիւնը հրաժարած ըլլալով ընտրութեան նոր մը, որ բն. երեկոյն պիտի զուարթուի Պրն. Ա. Պաշտպանեանի բնակարանին մէջ կազմուելու համար իր շինութեան:

ՀԱՅ ԿԱՐԴԻՆԻ ԱՆՔԱՏԱՆԱՍԸ

Մարտ 21 կիրակի կէտի տալով մը 10ին Պիլոսի հայ կաթողիկէ առաջնորդարանի ընդարձակ սրահը լեցուած էր խուռ բազմութեամբ հայ կաթողիկէ երեսնաւորներու: Որոնք հաւաքու-

Պրն. ՅՈՒՄԵՐ ԵՐԱՆՈՒՄԸ

ԸՅԳ
ՕՐ. ՄԱՐԻ ՏԱՎՈՒՍԻԱՐԵԱՆԻ
Պիլոս 20 3-926 խօսեցեալ

ՄԵՐ ՆՈՐԱՆՈՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Ուսած էին կաթողիկոս պատրիարք փոխարեկապէս Աւետիս արքեպիսկոպոս փրատեանի մասնաւոր հրահրով, կազմուելու համար հայ կաթողիկէ երեսնաւորներու աղիւստախմամը:

Քուստանութեամբ որոշուեցաւ 15 հոգիներ մարմին մը, որոնք պատշտականութեամբ մեակել կամենազիր մը եւ կամ ընդունել նման ընկերութիւններէ ցաղ ի գործածութեան դրուած կանոնագիրներէն յարմարագոյնը եւ յառաջիկային ներկայացնել զայն ուրիշ համապատասխան ժողովի մը՝ որ պիտի ընտելանէ վարչութիւնը յիշեալ աղիւստախմամին:

ՀԱՄԱԿԱՐԴԱՆԻ «ԼԻԲԱՆԱՆ»
Պ. Յարութիւն Շատեան մէկ ատուան «Լիբանան» կը նուիրէ Գործընթացի. Ազգ. Երկ. վարժարանին:

ՍՈՒՐԻՍ

ՏՐԻԻԶ. ԿԸ ԶԱՐԴԵՆ ՎԻՐԱՌՈՐՆԵՐԸ

Մարտ 15ին Շարաշի մէջ հաստատուած էր Ֆրանսայի Արեւելի Գործի համաժողովը: Ֆրանսացի եւ Սեփեկացի հրապարակաւորներու յիսուն հոգիներ զոկաց մը, որ պիտի երթար միանալու Բաւարիայի գաղութներուն, եւ որոնց հրամայելու կերպար հրամանատար Ռուսել, որ ինքն ալ Գործի մէջ էր: Սյալմամբ առանց սպասելու նախաճառուած օգնական գործերուն գալու, զոկաց Մարտ 16ին կը յառաջանայ խառնա՝ Ֆայիէն դէպի Բաւարիայ, եւ Նեփոսիան բարձունքներուն վրայ ծաղկելու մէջ կիցայ փոքր զոկաց յարձակումը երթարկուելով իրենց անձնակազմին տակ իր քաղաքի բնակիչի մը կողմէն: Ինքզինք պատշտականութեամբ միջոց իր վերջին օրերը:

Հազիւ մէկ ամիս վերադառնալու կան ազատութեամբ՝ Տրիւզները զարդանքի վիշտաւորներ, Ֆայի մը ծաղկելու զիպէր ինք վայրը կը հասնին Բաւարիայի եւ խառնա՝ Ֆայիէն Ֆրանսական գործաւորները: Առանց մօտեցալ սեփեկուն պէս բեմամբ հունապոլիս Բաւարիայի. կ'երեւի քի ծանր կորուստներ կրած է:

— Մարտ 15ին ժենեւի Մարթիի ուժերը Նիւպէք մարտին, ապստամբներ մեծ կորուստներու ենթարկելէ յետոյ:

— Ներքին Գործը նախարարութիւնը հաղորդեց է որ՝ Հայկական օստիկանական անօրէնութիւնը կապուել է Դաւանակոսի օստիկան անօրէնութեան:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆՏԱՐԿԱՆԵՐՈՒ ԱԶԱՏ ԱՐՁԱԿՈՒՄ

Դաւանակոսի մէջ տեղի խաղաղութեան ինչպէս եւ Ռաւապանի հետեւանով, զօրավար Անտէա հրամայեց քաղաքական, բանտարկեալները ազատ արձակել, Հաղորդագրութեան մը մէջ ան յոյս կը դրէ ժողովուրդին խելագիրութեան վրայ, կանխելու անկարգութիւններու վերադառնալը:

ԴԱՄԱԿԱՐԴԱՆԻ ՊԵՐՈՒԹԻ

Շեյխ Թանէսթին եւ Հիւսէյնի, Հաւաքի պէյ Եւլիմ եւ ուրիշ բազմաթիւ երեւելիներ Դաւանակոսի Պիլոս Ե. կամ են:

ԱՊՏԱՄԲՈՒԹԻՒՆԸ ՍՈՒՐԻՈՅ ՄԵՋ ԱՊՏԱՄԲՈՒՆԸ ԿԸ ՊԱՌԱԿՏԻՆ

Եւ Պարս արաբներէն բերը կը գրէ քի ապստամբներու օտարերուն մէջ սկըսեց Երեկաւանութիւն իմալ: Քանի մը օր առաջ ապստամբներէն Ապիս Եւսէ Եւսէ Զիպիլ Տրիւզ երթալով, յանդիմանեց Երեւելիները որ Սուրիայի ապստամբները միայնակ ձգեց են եղանակին խօսութեան ու մահուան դիմաց, հասկցեց Եւսէ որ մեղքերն անհաւատարմութիւն կայ:

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԵՐԵՍՓՈՒՍԱՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻՆ ՄԵՋ Մ. ՄԱՂՎԻ ԿԸ ՆՈՒԱՐԻ

Փարիզ 20 Մարտ.— Երեսփոխանական Ժողովը 164 դէմ 361 ընդդէմ իր վստահութիւնը յայտնեց նոր դաշինքին:

Փարիզ 20 Մարտ.— Պրիւսիա առաջարկեց վրայ, երեսփոխանական Ժողովը որոշեց առ յայտ վերադառնալու զինք մի միայն դաշինքին կազմութեան հետ յարաբերութիւն ունեցող հարցապնդումները:

Մ. Քարտիկարէ խիստ կերպով ջննդատեց Մ. Մալվին ներկայութիւնը ներքին գործը նախարարութեան մէջ. և մեղադրեց Մ. Պրիւսիա՝ այն պատճառով որ իր կապման դաշինքը լայնօրէն ազգային ժողովրդական չէր: Մ. Պրիւսիան թէպէտ և յաճախ կ'ընդհատուէր աշխատելու, պնդեց որ ինքն իրաւունք ունէր պաշտպանուել իւր պաշտօնակիցը: Յայտարարեց թէ Մ. Մալվի զօն էր եղած օրինակ ըմբռնումի մը՝ որ յետոյ հակառակ էր: Քննադատեց աշխատելու շարունակական հակառակութիւնը, և յիշեցուց ժենեւի մէջ իր կատարած դերը: Շեշտեց որ դաշինքը նոր ապագայ մը աղետներ կրնար ըլլալ:

Մ. Մալվի խօսեց ու հերքեց իր մասին եղած ամբաստանութիւնները: Երբեք անքանի շարունակելու իր պաշտօնը: Մ. Մալվի երբ անկարողութիւն ժամեր մը մէջ իր տեղը կը վերադառնար, մտքեցաւ: Նիստը դադարեցաւ: Երբ վերադառնալու, Մ. Ֆայիլ յայտարարեց որ, ինքը համաձուլած ըլլալով հանգիստ, Մ. Մալվի միայնակութիւն կատարած չլլալուն, սակայն և այնպէս կը ցաւի անոր ներկայութեանը: Մ. Պրիւսիան կ'ընդհատուէր իր պաշտօնակցին ներկայութեան. և վստահութեան խնդիր հանեց:

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԴԱՐՄԱՆՈՒՄԸ ՄԵՋ

Փարիզ 20 Մարտ.— Դաշինքին յայտարարութեան ընթերցումը ծափերով օգնուեցաւ մասնաւորապէս ձախակողմեաններէն:

Մ. ՄԱՂՎԻ ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆԸ

Փարիզ 20 Մարտ.— Մ. Մալվի նաւաղումը տեւեց 40 վայրկեան: Բանի մը որ հանգստանալու ստիպուած է:

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՄԵՋ

Աթէնք 20 Մարտ.— Եւստատիոս հանրապետութեան նախագահը, ծովակալ Գոնտարիոթիս, հրաժարեցաւ առաջնական պատմաւորութեամբ:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԸ ՆԻՒԻՆՆԻ ՈՒՐԻՇ ԱԶԳԱՅԻՆ, ՈՐ ԳՈՐԾԱԿՅԻՆ ԳԱՆՈՅ՝ ՍՈՒՐԻՈՅ ՄԵՋ ԽԱՂԱՎՈՒԹԻՒՆ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ

Ժենեւ 17 Մարտ.— (Հոգեւոր) Մ. Ուստիս պարզեց Ազգաժողովին խորհուրդին առջեւ Հոգեւոր հաղորդութեան յանձնաժողովին աշխատանքները թէ ինչպէս կը կատարէ ձեռնարկ իւր հաղորդութիւնը Սուրիոյ և Մեծ Լիբանանի մէջ: Շեշտեց տեղակալները ստորագրեց յանձնաժողովի տեղակալին այն համաձայնութեամբ, որ կը բացատրէ թէ՛ ձեռնարկ ինչ կերպով կը կատարէ իր այդ հաղորդութեան պարտականութիւնը: Պնդեց թէ՛ հարկաւոր է որ Ազգաւոր զանակցեց բոլոր խմբակցութիւններն ալ պէտք է որ ուղղամտօրէն աշխատեն ձեռնարկ ինչ կերպով համար տնտեսական զէպի խաղաղութիւն:

Մ. Փոլ Պոնտարի մաղթեց որ Մ. Ուստիսին մասնաւորապէս համաձայնեց ժամեր Սուրիոյ մէջ, բացատրելու համար Ազգաժողովին փափաքը նկատմամբ քաղաքականութեան մը, որուն տեղեկութիւն ուժ կու տայ Ազգաժողովը:

ԺԻՆԵՎԻ ՏԱԿԵԱՊԱԼԻ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ԴԱՐՄԱՆԵԼՈՒ ԶԱՆՔԵՐ

Ժենեւ, 16 (Ի).— Տօմինիոսներու պատերազմութեան զամարումէն վերջ, Մ. Պրիւսիա տեսակցութիւն մը ունեցաւ Մ. Զէմպլէնի հետ: Մ. Պրիւսիա յայտարարեց ժամանակ ներկայացուցիչներուն թէ անհամաձայնութիւն չկայ Ֆրանսայի, Անգլիոյ և Դաւանակոսի միջեւ, բայց թէ կարեւոր պատճառ մը առջեւ կ'ըլլայ որ լուծուած մը արտի Դաւանակոսի ընդունելութեան խնդրոյն: Մ. Պրիւսիա վաղը Բարիզ կը մօտեց Եւրոպայի մէջ նախարարական յայտարարութիւն մը ընթացիկ համար: Ուստի կը կարծես թէ ան ըսած է թէ խնդրը յետաձգուած է Սեպտեմբերին:

ՕՏԱՐ ՊԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ՄԵՋԱԿԵՊԸ ԶԻՆԱՍՏԱՆԻ ՀԵՏ

Լոնտոն, 15 (Ի).— Խորհրդարանի մէջ եղած հարցումի մը պատասխանելով տեղեկութիւններ տրուեցան այն կացութեան մասին, որ հետեւեց եղաւ Թրիւն Յինքի գործին վաղեմութեան: Փակումը տեղի ունեցած է Թաքսի չինական ազգայնական հրամանատարին հրամանով: Դեռ լիակատար չեղած 15 տրուած պէտք տեղեկացեց պահանջին: Բանակցութիւնները այս խնդրոյն շուրջ կը շարունակուին:

300 ՀՈԳԻՆՈՅ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԻՆՊԻ ԱՐԵԻԵԼԻ

Մարտիկա, 17 (Հ).— Միջազգային առաքելութիւն մը, որ կը բաղկանայ 300 բժիշկներէ, այսօր նաւ նստաւ դէպի Պիլոս, Պաշտպան և Դաշինք, նպաք տակ ունեւորով օտարաշխարհական ճամբորդութիւն մը կատարել:

ԱՆԳԼՈ—ՃԱԿՈՆԱ—ԱՍԵՐԻԿԱՆ ՎԵՐՋԵՆԿԻՄԻ ՄԸ ԶԻՆԱՍՏԱՆԻ

Բէքին, 15.— Անգլիական և Ճապոնական զորանշարներու հրամանատարները, որ խաբիսի նետած եղ Դեղին Դեղին բերանը, վերջնապէս մը տուին չինական զաւաճարութեան օրդեզը մինչև երկուշաբթի վերջին: Այս պնդանքը որ զիտեղած են Թրիւն-Յին նախապաշտպան շուրջ: Հակառակ պարագային՝ անոնք կ'ապագան ամբողջով Թաքսի բերդը:

ՏՕՔԻ. ՆԱՆՍԵՆ ՎԱՐՁԱԿԵՏ

Սոյոն կը հետադրեն.— Նորվեգիոյ զաւրիսի տաքնապը կը թուի թէ իր վախճանին կը մտենայ կազմութիւնով համադրականական նոր դաշինք մը, որուն վարչապետը պիտի ըլլայ մօտանուն բեւեռախոյզը: Տօքթ. Պրիւսիա Նանսեն:

ԶԵԼԼԵՆ ԴՍԶԼԻՃ ԿԸ ՓՈՒՈՒԻ

Աթէնքի հետադրները կ'ընեն թէ բոլոր նախարարները իրենց հրաժարաններ տուած են Զօր. Բանակաւոր նոր դաշինք կազմուելու համար:

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԴԱՐՄԱՆՈՒՄԸ ԶԵՄԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

Պաշտպան զեպան Պ. Սարո «Սոն Սաթ» յայտարարած է թէ համաձայնութեան նպատակն է ապահովել խաղաղութիւնը և մէկտեղ կամ միւսին չհանգի ժամեւելու հանգամանք չունի: Այս թէ ինչու բոլոր կարգի ուրիշ մեկնութիւնները և է կարեւորութիւն չունին:

ԶԻՆԱՍՏԱՆ ԵՐԱՆՈՒՄԸ ԲԱՆԵՆԸ ԶԵՄԵԼՈՒՄԸ

Բէյրութի նստացուած լուրերը կը հաղորդեն. չինական ազգային բանակին յաղթանակը յետադիմական ուժերուն վրայ: Զանկ Յօլին բանակը Թրիւն-Յինի մօտ եւ մղուած է: Սուրբանի յետադիմական բանակը երկու մասի բաժանուածով, մէկ մասը կը գալէ Բէքին վրայ:

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Մեր բաժանորդներէն անոնք որոնք մինչեւ այժմ չեն վճարած իրենց անցեալ տարւոյն բաժնեկիները թող հասնին ամենամօտիկ ժամանակի մէջ վճարեցնել իրենց պարտքերը, հակառակ պարագային ստիպուած ենք ուրիշ միջոցներու դիմել:

Կ Ը Փ Ն Տ Ո Ւ Ի

Ինչիկ Խարրերդ քաղաքի Ս. Ստեփանոս Թաղէն Օր. Լուսիա Չարրզման, կը փնտռէ իր եղբայրը Ստեփան Պետրոս կամ Չարրզ-Ճրեանը, որ տարագրութեան ժամանակ անցած է Յանապատան եւ անկից ալ Մանրիկա, որուն հասցէն է՝

Mr. Stepan Bedrosian 50 So Bridge Morcester Mars U. S. A.

Կը խնդրուի տեղեկացնել իր նոր հասցէն խմբագրութեան միջոցաւ կամ ուղղակի հետեւեալ հասցէին՝

Jurof Boulanger o'o Lusian Kumbaoian Bab Idris Beyrouth (Syrie)

Պրն. Մովսէս Արաքանեան՝ որ այժմ կը բնակի Թիֆլիսի (Կոստանկարիչ)՝ վեց ամիսներէ ի վեր իր եղբոր՝ Պրն. Նազուկ Արաքանեանէ լուր չէ ստացած: Նորայրը Մարտի 1911-ի կը կարծուի: Լուր տեսնողներէն կը խնդրուի որ բարի ըլլան «Լիբանան»-ի միջոցաւ իմացնել Պրն. Մովսէս Արաքանեանին:

Եղբոր հասցէն է.

% Monsieur celebre

47 Rue St. Aspars

Me lum

Seine - et Marne - France

ՀՈԳԵՐՈՒԺԱԿԱՆ

Ի.

ԵԼԵԲՏՐԱ-ՃԱՌԱԳԱՅԹԱՐՈՒԺԱԿԱՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

ՏՕԲԹ, ՄԻՅՐԱՆ Կ. ԲԵԺԻՇԵԱՆԻ

Առաջին մեղանակ եւ պատկառ Փարիզի հոգեբուժական վարժարանէն եւ վկայեալ բարձրագոյն հիւանդանոցներէն: Նախկին բժշկապետ Մեքսիկի Ֆրանս. ԶԻՏ. Քալ. եւ վեներական Հիւանդանոցներուն Պաշտոյ Միջոց Ֆրանսայի Առողջապահական Նախարարութիւնէն Անդամ Փարիզի Հոգեբուժական, Ելեբստիկաբուժական, Վեներաբուժական եւ Հոգեբանական գիտութիւններու Միջազգային Ընկերակցութեան:

Արեւելքի սոյն առաջին եւ միակ հոգեբուժարանը ունի դարձանագրական դօրաւոր մէթոտներ (քննական, մաքնական, թիւարական, Ֆրէյդեան), որոնց դարձագրութեամբ անբուժելի նկատուած շարք մը ներքին հիւանդութիւններ, շլային ցաւեր եւ նոպաներ, օրտի անօրտութեան եւ արագ արտփուններ, բարոյական անբարեկամ եւ նկարագրի թերութիւններ մեծ յաջողութեամբ կը դարձանագրուին: Սոյն մէթոտներու կատարելագործման համար, Տօբթ. Միւրան Բէշիշեան երկար տարին կանոնաւոր դասընթացներու հետեւեցաւ Մարտիայի մէջ, մասնաւորաբար Բարիկ եւ Պերլին:

Նկատելով որ հոգեբանութեան կողմէն կայ արդէ դժուար ուժ մը էս, արդի ելեբստիկաբուժութիւնը, որ դասական դարձանագրութիւնը կատարելագործելու յաջողած է, Տօբթ. Միւրան Բէշիշեան Պերլին վերստին հիւանդանոցին մէջ, մեծանուն Փրօֆ. Նալէլըշիթի քով, Միւրանի մէջ, ինչպէս նաեւ Բարիկ, Բիւրի Բարոյաբուժական հաստատութեան մէջ, Փրօֆ. Պէշիշեան եւ Լըաու Լըպարի քով օւսումնասիրեց ելեբստիկաբուժութիւնը իր անսակունք եւ գործնական բաղադրանքներէն մէջ ու օժտեց իր հաստատութիւնը Մարտիայի մէջ քիմիքներու նման գիտութեան էն դօրաւոր եւ կատարելագործեալ մեթոտներով:

Ելեբստիկաբուժութեամբ կը դարձանագրուին օրտի, թաքեղան, օտաւոյն, աղիքներու հիւանդութիւններ, շլային ցաւեր, հիւսկած իւրմաքիզ, ծննդամիջական դժբարաններու հիւսկած բարձրագոյն, անբուժելի նկատուած հիւսկած ջրութիւն ու անկարողութիւնը, արգանդային հիւանդութիւններ, քաղցկեղ, օտկաբութեան եւ օտկային հիւանդութեան, երկար տարիններէ ի վեր չի բուժուած վէրքեր եւ Ֆիսիքիներ, ամէն տեսակ լիւփիւս, մորթի զանազան ծրօնք հիւանդութիւններ, չալէպի տարուկը, դէմքի բիծեր, մաշկի հիւանդութիւններ եւ այլն:

Ելեբստիկաբուժութիւնը կ'ապահովէ նաեւ անկարողութեան մասնակներու օտկային եւ միւսային զարգացումը: Թաքեղանի դէմ կը գործածուի օրտեւ զգուցացուցիչ եւ բուժիչ, անդաւոյ համար անծանօթ այս մէթոտները Մարտիայի մէջ հիւանդանոցներու եւ քիմիքներու մէջ հրաշալի արդիւնքներ կուտան: Գաղտնիքներու գրութիւնը, զոր ֆրանսական Բժշկական Ակադեմիան ընդունեց օրտեւ լաւագոյն միջոցներէն մին թրջախտի դարձանագրման, Արեւելքի մէջ, առաջին անգամ օրտեւ հաստատութեան մէջ սկսած է գործադրուիլ:

Տօբթ. Միւրան Բէշիշեան անի նաեւ քիմիքական եւ միջոցառնական անասնաբանութեան մը ուր կ'ըլլան մէքի, խօսիւ, արեան, թարախի եւ վեներական հիւանդ. համար Խլքրա Միւրանի քիմիքներէն ծննդութիւններ Այս Լապորտաբուժար յատուկ է միայն իր անձնական հիւանդներուն եւ յանձնուած վարժ եւ վկայեալ Բիւրի Բարիկ: Հիւանդ կ'ընդունին ամէն օր, բացի կիրակիէ 8—12 եւ 3—5 եւ ժամագրութեամբ:

Զորքաբարձի օրերը մինչեւ կէսօր, վկայեալ աղաւաններու միայն ձրի, մուգի վնասում չիկալ:

ՀԱՍՏ. — Դամասկոսի փողոց, օթսակի վրայ, Հայ Կաթոլիկ եկեղեցիի մօտ Միւրանի վարժարանի մեծ օճակ:

Թղթակցութեան հասցէ. — Փոսթ արկղ թիւ 691 Պերլին:

ՊԵՐԶԱԿՈՒՅԻ

ՏԻԿԻՆ ԱՐՄԵՆՈՒԷԻ ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ

Մասնագէտ—Ուսուցչուհի ձեւագիրութեան եւ կարի, պիտի դասախօսէ Վալէնտինեան զիւրուցոյց մէթոտով տեսական եւ գործնական ձեւագիրութիւն:

Հետեւող աշակերտուհիները վեց ամսուան ընթացքին մէջ պիտի ուսանին ձեւիկ եւ կորիւր: Սը պատրաստէ նաեւ ամենալաւ ճաշակով խաչիօր եւ խաչիկի ճիւղեր: Վալէնտինեան զիւրուցոյցով:

ՀԱՍՏ. — Նաւա—Պարաքա Մանել Համմալ Նուրհա:

ԴԵՂԱՐԱՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ

Կուրօ փողոց, Տօբ Միւր. Բէշիշեանի ճիւղ անկիւնը

Վեղապիտեան պատրաստութիւնը արժան, արագ եւ խլճամիտ կերպով: Գործին մէջ խիստ ուշադրութիւն եւ քսան չորս տարուայ փորձառական կեանք:

Աղաւաղ համար մասնաւոր զեղչ

Թղթակցութեան հասցէ՝ Նամակատուի թիւ 602. ՊԵՐՈՒԹ.

ՏՊԱՐԱՆ ԼԻԲԱՆԱՆ

ՊՈՒՐՃ ՓԼԱՍ ՏԸ ԲԱՆՈՆ

ՓՈՂՈՑ ԻՔԱՆԻ ԹԻԻ 9 ՊԵՐՈՒԹ

Պատիւ ունինք յայտնելու յարգով հասարակութեան, թէ՛ Հայերէն, Թրքերէն եւ Առաքելէն լաւագոյն տեսակի եւ բոլորովին նոր գրքով, ինչպէս նաեւ լաւագոյն մեքենաներով՝ կը ստանանք տպարանական ամէն տեսակի գործեր: Առեւտրական եւ վաճառական. բուրգեր, տեսակներ եւ հաշուեցուցակներ: Այցեւորներ, պանարանի եւ բուրգի անքերներ:

Հաշուանկեան եւ այլ հաշիւագրքեր, ամէն կարգի ռեկլամներ, աղբեր եւ տրաքիւրակներ:

Փոքր ու միջակ պրոպագանդ, պարբերաբերքեր՝ երեւ լեզուաւ:

Շօշափներէն եղած ապագրանքները կը կատարուին փութով եւ զիւրաւանքով պայմաններու տակ: Դիւերու արտակարգ զեղչ ամէն տեսակ աշխատութիւններու համար՝ կատարուի ճշգրտագործութեամբ:

Դիւերէնք Տպարան ԼԻԲԱՆԱՆ Ի. Ե. գոհ պիտի յայտնէ:

Վարչութիւն

ԴԵՂԱՐԱՆ ԲԱԼԱՄԵԱՆ

ՈՒՐԵՄԸ ՕՐԵՆԵՐԵՒԻ ԴԻՄԵՑ

ՊԱՊ—ԷԼ—ՖԱՐԱՃ (ՀԱԼԷՊ)

Դիւերանիս մէջ կը պատրաստուին զիւրուցանելի գիտերով եւ մեծ խրատով՝ ամէն տեսակ գեղագրքեր. աղաւաղներուն մասնաւոր զեղչ: Եարթաւան ամէն օրերը բժշկական ձրի ֆեմիլիան՝ անկարողներուն համար, Բաղաւալ ծառք բժշկութեան կողմէ: Կը գտնուի նաեւ միւրապագնական աշխատանոց մը, ուր ամէն տեսակ ֆեմիլիան կը կատարուի:

Դիւերէնք՝ եւ գոհ պիտի մնա:

165—16

ՍԻԿԱՐԵԹԻ ՄԵՐ ԳՈՒՐՄԱՐԱՆ

ՄԵՆՈՒԿԵՆԵՆ ԵՒ ԸՆԴԻՐ

ՖՈՐԸՆ ԵՐՊԻԵՐ—ԵՆՅԵԱՆ

Կը պատրաստուին ամէն տեսակի լաւագոյն ծխախոտի սիկարէթներ, կատարելագործ զիւրամատչելի գիտերով, մեր սիկարէթները կը ծախուին ամէն կողմ, քեմիքներ, շուկայի ծխախոտի վաճառատները:

Միայն ծխեցէք Մանուկեան սիկարէթները, որոնք թէ զիւրամատչելի եւ թէ՛ լաւագոյն են բոլոր Լիւբանանի սիկարէթներուն մէջ:

ԳԼԽԱՐԿ ՆՈՐՈԳՈՂ ԵՒ ՇԻՆՈՂ

ՏԻՄԻԹԻՐԻ ՆԻՐՈՒՆ ՀԱՏՏԵՏ

Եւն անոնք որոնք գլխարկ չեն կրել եւ նորոգելու պէտք ունին թող զիմեն Տիմիթի Նիւքոլա Հատատուի վաճառատները, որ կը գտնուի Կուրօ փողոցին վրայ, Բէշիշի թիւ 589—571 ՊԵՐՈՒԹ:

Կ Օ Շ Կ Ա Կ Ա Ր

Ե. ԼՈՒԼԵՆԵՆ Եւ Ե. ԳՆԱԿԻՆԵՆ ԸՆԴԻՐ:

Մեր բացած մեծ աշխատանոցին մէջ, կը պատրաստուին ԱՄԵՆԱՆՈՒՐԻ ՈՒ ԱՄԵՆԱՎԵՐՋԻՆ ՄՕՏԱՑՈՎ արանց եւ կանանց յատուկ կօշիկներ:

Կը բուէ միայն զիմել, Չիւր իսկ համոզումով հաստատուելու համար մեր վարպետութիւնը ու մեր ձեռքէն ելած գործերու չիքութիւնը, որոնք ամենազգուարհաճներն իսկ կը գոհացնեն:

ՄԱՆՈՒ. — Մեր աշխատանոցը կը գտնուի Կուրօ փողոց թիւ 154 Բեշիշի:

178—185

ՏՕԲԹ, ՄԻՔԱՅԷԼ ԲԵԺԻՇԵԱՆ

(Վկայեալ Ամերիկեան Համալսարանէն)

ՄԱՍՆԱԳԷՏ—ՎԻՐԱՆՈՅԻ

Կանանց արգանդի, ներքին, աչքի եւ վեներական հիւանդութեան չիւանդ կ'ընդունին ամէն օր իր ամեն դարձանագրման մէջ. ժամը 8—12, 2—5

ՀԱՍՏ. — Կուրօ փողոց, Թրամվի ԸՅԿ. երկու կայան վաւ, իր դարձանագրման:

ՄՕՏ ՕՐԵՆ! ՄՕՏ ՕՐԵՆ ՓՆՏՈՅՑԷՔ

ԱՄԷՆ ԿՈՂՄ ԵՒ ԱՄԷՆ ՏԵՂ

«ԼԻԲԱՆԱՆ»-Ի ԿՈՂՄԷ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒՈՂ

ԵՌԱԴԻՄԱԿ ՄԱՐԴԻՐ

ԱՆՈՒՆ

Զգալացունեն եւ պատկերազարդ Մեծ Վեղապիտեանի փերմուտ եւ ամէն կողմ մեծ յաջողութիւն գտած է:

Հեղինակ՝ ԱՐԹԻՐ ՊԵՐԷՏ, Թարգմ. ԵՐՈՒԱՆԻ ԲԵՇԻՇԵԱՆ Այժմէն իսկ կ'ընթացի, օրը օրին աշխատելու համար պրակտիկ աշխատելու: